

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

19 decembrie 2012 *

„Directiva 2004/83/CE — Standarde minime referitoare la condițiile de acordare a statutului de refugiat sau a statutului conferit prin protecție subsidiară — Apatrizi de origine palestiniană care au recurs efectiv la asistență din partea Agenției ONU de Ajutorare și Construcție pentru Refugiații Palestinieni din Orientul Mijlociu (UNRWA) — Dreptul acestor apatrizi la recunoașterea statutului de refugiat în temeiul celei de a doua teze a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 — Condiții de aplicare — Încetarea respectivei asistențe din partea UNRWA «din orice motive» — Probă — Consecințe pentru persoanele interesate care solicită acordarea statutului de refugiat — Dreptul de a putea «beneficia ipso facto de [această] directiv[ă]» — Recunoașterea de plin drept a calității de refugiat în sensul articolului 2 litera (c) din aceeași directivă și acordarea statutului de refugiat conform articolului 13 din aceasta”

În cauza C-364/11,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Fővárosi Bíróság (Ungaria), prin decizia din 3 iunie 2011, primită de Curte la 11 iulie 2011, în procedura

Mostafa Abed El Karem El Kott,

Chadi Amin A Radi,

Hazem Kamel Ismail

împotriva

Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal,

cu participarea:

ENSZ Menekültügyi Főbiztossága,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnul K. Lenaerts, vicepreședinte, domnii A. Tizzano, L. Bay Larsen (raportor), T. von Danwitz și J. Malenovský, președinți de cameră, domnii U. Lohmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot și A. Arabadjiev, doamna C. Toader și domnul J.-J. Kasel, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: doamna C. Strömholm, administrator,

* Limba de procedură: maghiara.

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 mai 2012,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Kamel Ismail, de G. Győző și de T. Fazekas, ügyvéd;
- pentru ENSZ Menekültügyi Főbiztossága, de I. Ciobanu, în calitate de agent, asistat de M. Demetriou, barrister;
- pentru guvernul maghiar, de M. Fehér, precum și de K. Szijjártó și de Z. Tóth, în calitate de agenți;
- pentru guvernul belgian, de T. Materne și de C. Pochet, în calitate de agenți;
- pentru guvernul german, de T. Henze și de N. Graf Vitzthum, în calitate de agenți;
- pentru guvernul francez, de G. de Bergues și de S. Menez, precum și de B. Beaupère-Manokha, în calitate de agenți;
- pentru guvernul român, de F. Abrudan și de I. Bara, precum și de R. H. Radu, în calitate de agenți;
- pentru guvernul Regatului Unit, de L. Seeboruth, în calitate de agent, asistat de S. Fatima, barrister;
- pentru Comisia Europeană, de M. Condou-Durande și de V. Kreuzschitz, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 13 septembrie 2012,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, p. 12, rectificare în JO 2005, L 204, p. 24, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 52).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnii Abed El Kareem El Kott, A Radi și Kamel Ismail, care sunt, toți trei, apatrizi de origine palestiniană, pe de o parte, și Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (Oficiul pentru Imigrare și Cetățenie, denumit în continuare „BAH”), pe de altă parte, având ca obiect respingerea de către BAH a cererilor acestora de obținere a statutului de refugiat.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

Convenția privind statutul refugiaților

- 3 Convenția privind statutul refugiaților, semnată la Geneva la 28 iulie 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 189, p. 150, nr. 2545 (1954)], a intrat în vigoare la 22 aprilie 1954. Aceasta a fost completată prin Protocolul privind statutul refugiaților, încheiat la New York la 31 ianuarie 1967 și intrat în vigoare la 4 octombrie 1967 (denumită în continuare „Convenția de la Geneva”).
- 4 Potrivit articolului 1 secțiunea A alineatul (2) primul paragraf din Convenția de la Geneva, termenul „refugiat” este aplicabil oricărei persoane care, „în urma [...] unor temeri justificate de a fi persecutată datorită rasei, religiei, naționalității, apartenenței la un anumit grup social sau opiniilor sale politice, se află în afara țării a cărei cetățenie o are și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește protecția acestei țări sau care, neavând nicio cetățenie și găsindu-se în afara țării în care avea reședința obișnuită ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă”.
- 5 Articolul 1 secțiunea D din Convenția de la Geneva, care instituie un statut juridic excepțional pentru un anumit grup de persoane, prevede:

„Această convenție nu va fi aplicabilă persoanelor care beneficiază în prezent de protecție sau de asistență din partea unui organism sau a unei instituții a Organizației Națiunilor Unite, alta decât Înalțul Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați.

Atunci când această protecție sau această asistență încetează pentru un motiv oarecare, fără ca situația acestor persoane să fi fost reglementată în mod definitiv, în conformitate cu rezoluțiile relevante ale Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, aceste persoane beneficiază de drept de regimul prevăzut de prezenta convenție.”

Comisia Organizației Națiunilor Unite de Conciliere pentru Palestina

- 6 Comisia Organizației Națiunilor Unite de Conciliere pentru Palestina (UNCCP) a fost instituită prin Rezoluția nr. 194 (III) a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 11 decembrie 1948. Potrivit alineatului 11 al doilea paragraf din această rezoluție, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite:

„*Instruiește* [UNCCP] să faciliteze repatrierea, reinstalarea și restabilirea situației economice și sociale a refugiaților, precum și plata despăgubirilor și să păstreze o strânsă legătură cu directorul Agenției Organizației Națiunilor Unite de Ajutorare a Refugiaților Palestinieni și, prin intermediul acestuia, cu organele și instituțiile competente ale Organizației Națiunilor Unite.”

Agenția de Ajutorare și Construcție pentru Refugiații Palestinieni din Orientul Mijlociu

- 7 Rezoluția nr. 302 (IV) a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 8 decembrie 1949 privind ajutorarea refugiaților din Palestina a instituit Agenția ONU de Ajutorare și Construcție pentru Refugiații Palestinieni din Orientul Mijlociu (UNRWA). Mandatul acesteia a fost reînnoit în mod constant, iar mandatul său actual expiră la 30 iunie 2014. Zona de operațiuni a UNRWA cuprinde Libanul, Siria, Iordania, Cisiordania (inclusiv Ierusalimul de Est) și Fâșia Gaza.

- 8 Potrivit alineatului 20 din Rezoluția nr. 302 (IV) menționată, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite:

„*Instruiește* [UNRWA] să asigure concertarea acțiunilor proprii cu [UNCCP], astfel încât acestea să își poată îndeplini sarcinile în mod optim, în special în raport cu alineatul 11 din Rezoluția 194 (III), adoptată de Adunarea Generală la 11 decembrie 1948.”

- 9 Potrivit alineatului 6 din Rezoluția nr. 2252 (ES-V) a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 4 iulie 1967, privind asistența umanitară, aceasta aprobă eforturile depuse de UNRWA în vederea furnizării de asistență umanitară, pe cât posibil, cu caracter de urgență și ca măsură temporară, celorlalte persoane din regiune care în prezent sunt strămutate și necesită în mod stringent asistență imediată ca urmare a ostilităților recente.

- 10 Potrivit alineatelor 1-3 din Rezoluția nr. 66/72 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 9 decembrie 2011 privind asistența pentru refugiații palestinieni, aceasta:

„1. *Observă cu regret* că nici repatrierea și nici despăgubirea refugiaților, prevăzute la alineatul 11 din Rezoluția 194 (III), nu au avut încă loc și că, în consecință, situația refugiaților palestinieni rămâne un subiect de preocupare serioasă [...]

2. *Observă cu regret*, de asemenea, că [UNCCP] nu a putut identifica o metodă de a face să progreseze aplicarea alineatului 11 din Rezoluția 194 (III) și adresează din nou [UNCCP] rugămintea de a continua eforturile în acest sens [...]

3. *Afirmă* necesitatea de a continua activitatea [UNRWA], precum și importanța operațiunilor acesteia, care trebuie desfășurate fără obstacole, și a serviciilor acesteia pentru bunăstarea și dezvoltarea umană a refugiaților palestinieni și pentru stabilitatea regiunii, în așteptarea soluționării echitabile a problemei refugiaților palestinieni.”

Dreptul Uniunii

Directiva 2004/83

- 11 În temeiul considerentului (3) al Directivei 2004/83, Convenția de la Geneva constituie elementul-cheie al sistemului juridic internațional de protecție a refugiaților.

- 12 Astfel cum rezultă din considerentul (10) al directivei menționate, interpretat în lumina articolului 6 alineatul (1) TUE, aceasta respectă drepturile fundamentale, precum și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”). Mai exact, această directivă urmărește în special garantarea, în temeiul articolului 1 și al articolului 18 din cartă, a deplinei respectări a demnității umane și a dreptului de azil ale solicitanților de azil.

- 13 Considerentele (16) și (17) ale aceleiași directive au următorul conținut:

„(16) Ar trebui stabilite standarde minime privind definirea și conținutul statutului de refugiat pentru a ajuta instanțele judecătorești naționale competente ale statelor membre să aplice Convenția de la Geneva.

(17) Este necesară adoptarea unor criterii comune privind recunoașterea statutului de refugiat al solicitanților de azil în sensul articolului 1 din Convenția de la Geneva.”

14 Potrivit articolului 1, Directiva 2004/83 are ca obiect stabilirea unor standarde minime referitoare, pe de o parte, la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională și, pe de altă parte, referitoare la conținutul protecției acordate.

15 Potrivit articolului 2 din directiva menționată, în scopul aplicării acesteia:

„(a) «protecție internațională» înseamnă statutul de refugiat și statutul conferit prin protecție subsidiară, definite la literele (d) și (f);

[...]

(c) «refugiat» înseamnă orice resortisant al unei țări terțe, care, ca urmare a unei temeri bine fondate de a fi persecutat din cauza rasei sale, a religiei, naționalității, opiniilor politice sau apartenenței la un anumit grup social, se află în afara țării al cărei cetățean este și care nu poate sau, din cauza acestei temeri, nu dorește să solicite protecția respectivei țări sau orice apatrid care, aflându-se din motivele menționate anterior în afara țării în care avea reședința obișnuită, nu poate sau, din cauza acestei temeri, nu dorește să se întoarcă în respectiva țară și care nu intră în domeniul de aplicare al articolului 12;

(d) «statut de refugiat» înseamnă recunoașterea, de către un stat membru, a calității de refugiat a oricărui resortisant al unei țări terțe sau a oricărui apatrid;

(e) «persoană care poate beneficia de protecție subsidiară» înseamnă orice resortisant al unei țări terțe sau orice apatrid care nu poate fi considerat refugiat, dar în privința căruia există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine sau, în cazul unui apatrid, în țara în care avea reședința obișnuită, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la articolul 15 și căruia nu i se aplică articolul 17 alineatele (1) și (2) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește [să obțină] protecția respectivei țări;

[...]”

16 Articolul 4 din directivă, cuprins în capitolul II din aceasta, intitulat „Evaluarea cererilor de protecție internațională”, definește condițiile de evaluare a faptelor și a circumstanțelor. Alineatul (3) al acestuia prevede:

„Evaluarea unei cereri de protecție internațională trebuie efectuată individual, ținând seama de următoarele elemente:

(a) toate faptele relevante privind țara de origine în momentul luării unei decizii privind cererea, inclusiv actele cu putere de lege și actele administrative ale țării de origine și modul lor de aplicare;

(b) informațiile și documentele relevante prezentate de solicitant, inclusiv informațiile care permit să se stabilească dacă solicitantul a făcut sau ar putea face obiectul unei persecuții sau al unor vătămări grave;

(c) statutul individual și situația personală a solicitantului, inclusiv factori precum trecutul, sexul și vârsta acestuia, pentru a se stabili dacă, ținând seama de situația personală a solicitantului, actele la care solicitantul a fost sau riscă să fie expus ar putea fi considerate o persecuție sau o vătămare gravă;

- (d) faptul că, de când a părăsit țara de origine, solicitantul a întreprins sau nu activități având ca scop unic sau scop principal crearea unor condiții necesare pentru a depune o cerere de protecție internațională, pentru a se stabili dacă respectivele activități ar expune solicitantul la o persecuție sau la o vătămare gravă în cazul în care s-ar întoarce în țara de origine;
- (e) faptul că se poate considera că solicitantul ar putea beneficia de protecția unei alte țări în care ar putea solicita cetățenia.”
- 17 Figurând în capitolul III din Directiva 2004/83, intitulat „Condiții pentru a fi considerat refugiat”, articolul 11 din aceasta, intitulat „Încetare”, prevede:
- „(1) Orice resortisant al unei țări terțe sau orice apatrid încetează să mai fie refugiat în cazul în care:
- [...]
- (f) fiind o persoană fără cetățenie, datorită faptului că circumstanțele în urma cărora a fost recunoscut ca refugiat au încetat să mai existe, se poate întoarce în țara în care avea reședința obișnuită.
- [...]”
- 18 Sub titlul „Excludere”, articolul 12 din directiva menționată, care figurează în același capitol III, prevede la alineatul (1) litera (a), dispoziția care cuprinde două teze care reflectă cele două paragrafe ale articolului 1 secțiunea D din Convenția de la Geneva:
- „Orice resortisant al unei țări terțe sau orice apatrid este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat în cazul în care:
- (a) intră în domeniul de aplicare al articolului 1 secțiunea D din Convenția de la Geneva, privind protecția sau asistența acordată de un organism sau de o instituție a Organizației Națiunilor Unite, alta decât Înalțul Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați [(UNHCR)]. În cazul în care această protecție sau asistență încetează din orice motive, fără ca situația acestor persoane să fi fost definitiv soluționată în conformitate cu rezoluțiile relevante ale Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, persoanele în cauză pot beneficia *ipso facto* de dispozițiile prezentei directive.”
- 19 Potrivit alineatului (1) litera (b) al articolului 12 menționat, orice resortisant al unei țări terțe sau orice apatrid este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat în cazul în care „autoritățile competente ale țării în care și-a stabilit reședința consideră că are drepturile și obligațiile aferente deținerii cetățeniei respectivei țări sau drepturi și obligații echivalente”.
- 20 Alineatul (2) al aceluiași articol 12 prevede că orice resortisant al unei țări terțe sau orice apatrid este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat atunci când există motive întemeiate pentru a crede că intră sub incidența uneia sau mai multor cauze de excludere prevăzute la această dispoziție și vizând, pe de o parte, faptul că a comis „o infracțiune împotriva păcii, o crimă de război sau o crimă împotriva umanității” [alineatul (2) litera (a)] sau „o infracțiune gravă de drept comun” [alineatul (2) litera (b)] sau, pe de altă parte, că s-a făcut vinovat de „acte contrare scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite” [alineatul (2) litera (c)].
- 21 Cauzele de excludere de la recunoașterea statutului de refugiat care figurează la articolul 12 alineatul (1) litera (b) și la articolul 12 alineatele (2) și (3) din Directiva 2004/83 corespund celor prevăzute la articolul 1 secțiunile E și, respectiv, F din Convenția de la Geneva.

- 22 În capitolul IV din Directiva 2004/83, intitulat „Statutul de refugiat”, articolul 13 din aceasta, intitulat „Acordarea statutului de refugiat”, are următorul cuprins:

„Statele membre acordă statutul de refugiat oricărui resortisant al unei țări terțe sau oricărui apatrid care îndeplinește condițiile necesare pentru a fi considerat refugiat în conformitate cu capitolele II și III.”

- 23 În același capitol IV din directiva menționată, articolul 14 din aceasta, intitulat „Revocarea, încetarea sau refuzul de reînnoire a statutului de refugiat”, prevede la alineatul (1) că statele membre revocă statutul de refugiat acordat de o autoritate națională atunci când refugiatul a încetat să mai beneficieze de acest statut în temeiul articolului 11.

- 24 Articolul 21 alineatul (1) din aceeași directivă, care figurează în capitolul VII din aceasta, intitulat „Conținutul protecției internaționale”, prevede:

„Statele membre respectă principiul nereturnării în temeiul obligațiilor internaționale.”

Directiva 2005/85/CE

- 25 Potrivit articolului 2 litera (c) din Directiva 2005/85/CE a Consiliului din 1 decembrie 2005 privind standardele minime cu privire la procedurile din statele membre de acordare și retragere a statutului de refugiat (JO L 326, p. 13, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 242):

„«solicitant» sau «solicitant de azil» înseamnă un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid care a depus o cerere de azil cu privire la care nu a fost adoptată încă o hotărâre finală.”

Dreptul maghiar

- 26 Articolul 8 alineatul (1) din Legea nr. LXXX din 2007 privind dreptul de azil (*Magyar Közlöny* 2007/83) prevede:

„Nu le este recunoscut statutul de refugiat străinilor care se află în una dintre situațiile de excludere prevăzute la articolul 1 secțiunea D, E sau F din Convenția de la Geneva.”

Litigiul principal

Cazul domnului Abed El Kareem El Kott

- 27 Din decizia de trimitere reiese că domnul Abed El Kareem El Kott locuia în condiții materiale dificile în tabăra de refugiați din Ein El-Hilweh a UNRWA, în Liban. În astfel de circumstanțe, după ce i s-a incendiat casa și a fost amenințat, acesta a părăsit tabăra respectivă și a fugit din Liban, unde era sigur că va fi găsit.

- 28 În Ungaria, BAH nu i-a recunoscut statutul de refugiat, dar, în temeiul articolului 21 alineatul (1) din Directiva 2004/83, a pronunțat în favoarea acestuia un ordin de neexpulzare.

- 29 Domnul Abed El Kareem El Kott a formulat o acțiune la instanța de trimitere, contestând refuzul de a i se acorda statutul de refugiat.

Cazul domnului A Radi

- 30 În ceea ce îl privește pe domnul A Radi, din decizia de trimitere reiese că acestuia i-a fost distrusă casa, situată în tabăra din Nahr el Bared a UNRWA, aflată tot în Liban, în cursul lunii mai a anului 2007, în urma confruntărilor dintre armata libaneză și gruparea islamică Fatah. Întrucât nu exista loc pentru primirea sa în tabăra din Baddawi, situată în apropierea taberei din Nahr el Bared, domnul A Radi, părinții săi, precum și frații și surorile acestuia s-au adăpostit în casa unui cunoscut din Tripoli (Liban). Cu toate acestea, unii soldați libanezi îi insultau, îi maltratau, îi arestau arbitrar, îi torturau și îi umileau. Considerând că, în calitate de palestinieni, nu aveau drepturi în Liban, domnul A Radi a părăsit Libanul împreună cu tatăl său.
- 31 BAH nu i-a recunoscut nici domnului A Radi statutul de refugiat, dar a pronunțat în favoarea acestuia un ordin de neexpulzare. Domnul A Radi a formulat o acțiune la instanța de trimitere pentru a contesta acest refuz de a i se acorda respectivul statut.

Cazul domnului Kamel Ismail

- 32 Domnul Kamel Ismail locuia cu familia sa în tabăra din Ein El-Hilweh. El a afirmat că, în cursul confruntărilor armate dintre gruparea islamică Fatah și Jund el-Sham, extremiștii au dorit să utilizeze acoperișul casei sale. Atunci când a refuzat, a fost amenințat cu moartea și a fost suspectat că este „agent al inamicului”. Întrucât nu se putea apăra, a plecat împreună cu familia sa la Beirut (Liban). Pentru că nici acolo nu se simțeau în siguranță, a fugit în Ungaria. Acesta a prezentat un certificat din partea Consiliului Național al Palestinei, care atesta că el însuși și familia sa au trebuit să părăsească tabăra din Ein El-Hilweh din motive de securitate și din cauza amenințărilor islamiștilor radicali, însoțit de fotografii ale casei lor după ce fusese vandalizată.
- 33 BAH nu i-a recunoscut statutul de refugiat, însă i-a acordat acestuia, precum și membrilor familiei sale, beneficiul protecției subsidiare.
- 34 Domnul Kamel Ismail a introdus de asemenea o acțiune la instanța de trimitere împotriva deciziei prin care i se refuză acordarea statutului de refugiat.

Procedura principală și întrebările preliminare

- 35 Cele trei cauze au fost conexe în litigiul principal de instanța de trimitere.
- 36 Invocând în fața instanței de trimitere, în mod credibil, potrivit acesteia din urmă, circumstanțele individuale în care au fost forțați să părăsească zona de operațiuni a UNRWA, reclamanții din litigiul principal au solicitat recunoașterea statutului de refugiat în temeiul articolului 1 secțiunea D al doilea paragraf din Convenția de la Geneva, dispoziție la care face trimitere a doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83.
- 37 Aceștia susțin că, în ceea ce îi privește, întrucât asistența UNRWA a încetat în sensul dispoziției menționate din Convenția de la Geneva, aceeași dispoziție le conferă în mod automat dreptul la recunoașterea statutului de refugiat.
- 38 Cu ocazia examinării cererilor lor, BAH a tratat reclamanții din litigiul principal ca solicitanți de azil în sensul articolului 2 litera (c) din Directiva 2005/85 și a efectuat această examinare în conformitate cu procedura de acordare pe care o instituie. BAH a concluzionat că aceștia nu îndeplinesc condițiile pentru a fi considerați ca având calitatea de refugiat în sensul articolului 2 litera (c) din Directiva 2004/83.

- 39 Deși admite că asistența din partea UNRWA încetează atunci când aceasta, din motive obiective care țin de domeniul propriilor activități, nu este în măsură să ofere asistență unei persoane care are dreptul să beneficieze de ea, BAH nu consideră că faptul de a putea beneficia *ipso facto* de Directiva 2004/83 implică o recunoaștere automată a statutului de refugiat. Astfel, consecințele juridice care se pot deduce din utilizarea termenilor *ipso facto* s-ar limita la includerea persoanei în cauză în domeniul de aplicare *ratione personae* al acestei directive și, prin urmare, utilizarea acestor termeni creează doar posibilitatea unei recunoașteri a statutului de refugiat.
- 40 Instanța de trimitere arată în special că, întrucât reclamanții din litigiul principal au recurs toți la asistența din partea unui organism avut în vedere în prima teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din directiva menționată, este necesar să se stabilească, pe de o parte, condițiile în care se poate considera că această asistență a luat sfârșit în sensul celei de a doua teze a aceleiași dispoziții și, pe de altă parte, natura și domeniul de aplicare al garanțiilor de care beneficiază *ipso facto* persoana în cauză în temeiul directivei menționate atunci când încetează această asistență.
- 41 În aceste condiții, Fővárosi Bíróság (Curtea din Budapesta) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„În conformitate cu articolul 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83,

- 1) Posibilitatea de a beneficia de dispozițiile directivei înseamnă recunoașterea statutului de refugiat sau a oricăreia dintre cele două forme de protecție incluse în domeniul de aplicare al directivei (recunoașterea statutului de refugiat și acordarea protecției subsidiare) în funcție de decizia statului membru sau, eventual, nu implică în mod automat niciuna dintre formele menționate, ci [implică] numai includerea în domeniul de aplicare *ratione personae* al directivei?
- 2) Încetarea protecției sau a asistenței din partea unei instituții presupune șederea în afara zonei de operațiuni a agenției, încetarea activității instituției, încetarea posibilității de a putea beneficia de protecție sau de asistență din partea acestei instituții sau, eventual, un obstacol exterior voinței sale, având o cauză legitimă sau obiectivă, din cauza căruia persoana care are dreptul la protecție sau la asistență nu poate recurge la acestea?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

- 42 Astfel cum rezultă din considerentele (3), (16) și (17) ale directivei, Convenția de la Geneva constituie elementul-cheie al sistemului juridic internațional de protecție a refugiaților, iar dispozițiile acestei directive privind condițiile de acordare a statutului de refugiat, precum și conținutul acestuia din urmă au fost adoptate pentru a ajuta autoritățile competente ale statelor membre să aplice această convenție întemeindu-se pe noțiuni și pe criterii comune (Hotărârea din 17 iunie 2010, Bolbol, C-31/09, Rep., p. I-5539, punctul 37).
- 43 În consecință, dispozițiile directivei trebuie interpretate în lumina structurii generale și a scopului acesteia, cu respectarea Convenției de la Geneva și a celorlalte tratate relevante menționate la articolul 78 alineatul (1) TFUE. Astfel cum rezultă din considerentul (10) al directivei, această interpretare trebuie efectuată cu respectarea drepturilor recunoscute de cartă (Hotărârea din 5 septembrie 2012, Y și Z, C-71/11 și C-99/11, punctul 48 și jurisprudența citată).
- 44 În cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Bolbol, citată anterior, Fővárosi Bíróság sesizase Curtea cu întrebări preliminare formulate în termeni cvasiidentici cu cei în care acesta le-a adresat în prezenta cerere de decizie preliminară. În acea cauză însă, întrucât persoana respectivă nu recursese la asistență

din partea UNRWA înainte de a părăsi zona de operațiuni a acesteia pentru a prezenta o cerere de azil în Ungaria, Curtea a constatat, în consecință, că nu era necesar să se examineze nici, pe de o parte, circumstanțele în care se poate considera că această asistență „încetează din orice motive”, nici, pe de altă parte, natura drepturilor conferite de directiva menționată și pe care persoana interesată ar fi putut „să le invoce *ipso facto*” ca urmare a unei astfel de încetări a asistenței (a se vedea în acest sens Hotărârea Bolbol, citată anterior, punctele 55 și 56).

Cu privire la a doua întrebare

- 45 Prin intermediul celei de a doua întrebări, care trebuie analizată în primul rând, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă a doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 trebuie interpretată în sensul că încetarea protecției sau a asistenței din partea unui organism sau a unei instituții a Organizației Națiunilor Unite, alta decât UNHCR, „din orice motive” vizează situația unei persoane care părăsește zona de operațiuni a acestui organism sau a acestei instituții în circumstanțe precum cele care caracterizează plecarea fiecăruia dintre reclamantii din litigiul principal.
- 46 În această privință, trebuie amintit de la bun început că, potrivit primei teze a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din directiva menționată, orice resortisant al unei țări terțe sau orice apatrid este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat „în cazul în care intră în domeniul de aplicare al articolului 1 secțiunea D din Convenția de la Geneva, privind protecția sau asistența acordată de un organism sau de o instituție a Organizației Națiunilor Unite, alta decât [UNHCR]”.
- 47 Articolul 1 secțiunea D primul paragraf din Convenția de la Geneva prevede că aceasta nu se aplică persoanelor care „beneficiază în prezent” de protecție sau de asistență „din partea unui organism sau a unei instituții a Organizației Națiunilor Unite, alta decât [UNHCR]”. Această cauză de excludere din domeniul de aplicare al convenției menționate trebuie să fie de strictă interpretare (a se vedea în acest sens Hotărârea Bolbol, citată anterior, punctul 51).
- 48 Nu se contestă că UNRWA constituie în prezent, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 5 din concluzii, unicul organism sau unica instituție a Organizației Națiunilor Unite, alta decât UNHCR, care este vizată în prima teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 și la articolul 1 secțiunea D primul paragraf din Convenția de la Geneva (a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea Bolbol, citată anterior, punctul 44).
- 49 Faptul că dispoziția menționată din Convenția de la Geneva, la care face trimitere prima teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83, se limitează la a exclude din domeniul său de aplicare persoanele care „beneficiază în prezent” de protecție sau de asistență din partea unui astfel de organism sau a unei astfel de instituții a Organizației Națiunilor Unite nu poate fi interpretat în sensul că simpla absență sau plecarea voluntară din zona de operațiuni a UNRWA este suficientă pentru a face inaplicabilă excluderea de la beneficiul recunoașterii statutului de refugiat prevăzută de această dispoziție.
- 50 Astfel, într-o asemenea situație, un solicitant de azil în sensul articolului 2 litera (c) din Directiva 2005/85, care introduce cererea sa pe teritoriul unuia dintre statele membre și care este, așadar, absent fizic din zona de operațiuni a UNRWA, nu ar intra niciodată în sfera de aplicare a cauzei de excludere de la recunoașterea statutului de refugiat prevăzute la articolul 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83, ceea ce ar avea drept consecință privarea de efect util a unei asemenea cauze de excludere, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 52 și 53 din concluzii.

- 51 Pe de altă parte, a admite că o plecare voluntară din zona de operațiuni a UNRWA și, prin urmare, o abandonare voluntară a asistenței oferite de aceasta declanșează aplicarea celei de a doua teze a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 ar fi contrar obiectivului vizat de articolul 1 secțiunea D primul paragraf din Convenția de la Geneva, care urmărește să excludă de la aplicarea regimului prevăzut de aceasta pe toți cei care beneficiază de o astfel de asistență.
- 52 În consecință, prima teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din directiva menționată trebuie interpretată în sensul că intră în sfera de aplicare a cauzei de excludere de la recunoașterea statutului de refugiat prevăzută de această dispoziție nu numai persoanele care au recurs în prezent la asistența oferită de UNRWA, ci și persoanele care, precum reclamantul din litigiul principal, au recurs efectiv la această asistență cu puțin timp înainte de depunerea unei cereri de azil într-un stat membru, cu condiția totuși ca această asistență să nu fi încetat în sensul celei de a doua teze a aceluiași alineat (1) litera (a).
- 53 A doua teză menționată vizează situația în care protecția sau asistența acordată de un organism sau de o instituție a Organizației Națiunilor Unite, alta decât UNHCR, „[a încetat] din orice motive”, fără ca situația persoanelor în cauză să fi fost stabilită în conformitate cu rezoluțiile relevante ale Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.
- 54 Or, nu se contestă că situația beneficiarilor asistenței furnizate de UNRWA nu a fost soluționată definitiv până în prezent, astfel cum rezultă în special din alineatele 1 și 3 din Rezoluția nr. 66/72 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 9 decembrie 2011.
- 55 Întrucât simpla plecare a solicitantului statutului de refugiat din zona de operațiuni a UNRWA, indiferent de motivul acestei plecări, nu poate pune capăt excluderii de la recunoașterea statutului de refugiat prevăzute în prima teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83, este necesar atunci să se precizeze condițiile în care s-ar putea considera că asistența acordată de UNRWA a încetat în sensul celei de a doua teze a aceleiași dispoziții.
- 56 În această privință, trebuie constatat că nu numai dizolvarea în sine a organismului sau a instituției care acordă protecția sau asistența implică încetarea protecției sau a asistenței oferite de acest organism sau de această instituție în sensul celei de a doua teze a articolului 12 alineatul (1) litera (a) menționat, ci și imposibilitatea acestei organizații sau instituții de a-și îndeplini misiunea.
- 57 Astfel, rezultă din termenii „[î]n cazul în care această protecție sau asistență încetează”, care introduc a doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83, în primul rând, că asistența efectivă acordată de UNRWA, iar nu existența acesteia din urmă, trebuie să înceteze pentru a nu se mai impune aplicarea cauzei de excludere de la recunoașterea statutului de refugiat.
- 58 Deși, într-adevăr, considerați în mod izolat, termenii menționați mai sus pot fi interpretați în sensul că nu vizează decât evenimente care afectează în mod direct UNRWA, cum ar fi dizolvarea acestui organism sau un eveniment care o pune, în general, în imposibilitatea de a-și îndeplini misiunea, termenii „din orice motive”, care urmează în redactarea celei de a doua teze menționate, impun totuși interpretarea acesteia în sensul că motivul pentru care asistența încetează poate rezulta deopotrivă din împrejurări care, întrucât sunt independente de voința persoanei în cauză, o obligă pe aceasta din urmă să părăsească zona de operațiuni a UNRWA.
- 59 Desigur, o simplă absență din această zonă sau decizia voluntară de a o părăsi nu poate fi calificată ca încetare a asistenței. În schimb, atunci când decizia menționată este motivată prin constrângeri independente de voința persoanei în cauză, o astfel de situație poate conduce la constatarea că asistența de care beneficiază această persoană a încetat în sensul celei de a doua teze a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83.

- 60 Această interpretare este în concordanță cu obiectivul articolului 12 alineatul (1) litera (a) menționat, care urmărește în special să asigure continuitatea protecției refugiaților palestinieni printr-o protecție sau printr-o asistență efectivă, nu numai prin garantarea existenței unui organism sau a unei instituții însărcinate cu furnizarea acestei asistențe sau protecții, astfel cum rezultă și din interpretarea alineatului 20 din Rezoluția nr. 302 (IV) coroborat cu alineatul 6 din Rezoluția nr. 2252 (ES-V) a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.
- 61 Pentru a stabili dacă asistența sau protecția au încetat efectiv în sensul dispoziției din Directiva 2004/83 menționate, revine autorităților și instanțelor naționale competente sarcina de a stabili dacă plecarea persoanei în cauză este justificată de motive dincolo de controlul său și independente de voința sa care o obligă să părăsească zona respectivă, împiedicând-o astfel să beneficieze de asistența acordată de UNRWA.
- 62 În ceea ce privește examinarea, într-un anumit caz, a circumstanțelor aflate la originea plecării din zona de operațiuni a UNRWA, autoritățile naționale trebuie să ia în considerare obiectivul articolului 1 secțiunea D din Convenția de la Geneva, la care se referă articolul 12 alineatul (1) litera (a) din directiva menționată, și anume de a asigura protecția continuă a refugiaților palestinieni, ca atare, până la stabilirea definitivă a situației lor în conformitate cu rezoluțiile relevante ale Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.
- 63 Având în vedere acest obiectiv, un refugiat palestinian trebuie să fie considerat ca fiind obligat să părăsească zona de operațiuni a UNRWA atunci când se află într-o stare personală de insecuritate gravă și când respectivul organism nu este în măsură să îi asigure, în zona respectivă, condiții de viață conforme misiunii cu care acesta din urmă este însărcinat.
- 64 În această privință, este necesar să se adauge că, atunci când autoritățile competente ale statului membru în care a fost depusă cererea de azil urmăresc să stabilească dacă, din motive dincolo de controlul său și independente de voința sa, o persoană nu mai avea de fapt posibilitatea de a beneficia de asistența care îi era acordată înainte de a părăsi zona de operațiuni a UNRWA, aceste autorități trebuie să efectueze o evaluare individuală a tuturor elementelor relevante, în cadrul căreia articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2004/83 se poate aplica prin analogie.
- 65 Având în vedere toate considerațiile precedente, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că a doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 trebuie interpretată în sensul că încetarea protecției sau a asistenței din partea unui organism sau a unei instituții a Organizației Națiunilor Unite, alta decât UNHCR, „din orice motive” vizează de asemenea situația unei persoane care, după ce a recurs efectiv la respectiva protecție sau la respectiva asistență, încetează să beneficieze de aceasta dintr-un motiv dincolo de controlul său și independent de voința sa. Revine autorităților naționale competente din statul membru responsabil cu examinarea cererii de azil formulate de o astfel de persoană sarcina de a verifica, pe baza unei evaluări individuale a cererii, dacă această persoană a fost obligată să părăsească zona de operațiuni a acestui organism sau a acestei instituții, situație care se regăsește atunci când aceasta se afla într-o stare personală de insecuritate gravă și când organismul sau instituția în cauză nu era în măsură să îi asigure, în zona respectivă, condiții de viață conforme misiunii care îi revine organismului menționat sau instituției menționate.

Cu privire la prima întrebare

- 66 Cu titlu introductiv, în ceea ce privește prima întrebare, trebuie subliniat că Directiva 2004/83, spre deosebire de Convenția de la Geneva, care nu reglementează decât statutul de refugiat, cunoaște două sisteme distincte de protecție, și anume, pe de o parte, statutul de refugiat și, pe de altă parte, statutul conferit de protecția subsidiară, articolul 2 litera (e) din această directivă prevăzând că persoana care poate beneficia de protecția subsidiară este cea „care nu poate fi considerat[ă] refugiat”.

- 67 În consecință, termenii „a beneficia de [...] directiv[ă]”, care figurează în a doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din această directivă, trebuie interpretați ca fiind o trimitere doar la statutul de refugiat – această dispoziție fiind inspirată din articolul 1 secțiunea D din Convenția de la Geneva, în lumina căruia trebuie interpretată această directivă –, în caz contrar încălcându-se respectiva diferență privind protecția acordată de Convenția de la Geneva și, respectiv, de Directiva 2004/83.
- 68 Pe de altă parte, referindu-se doar la statutul de refugiat, articolul 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 nu exclude nicio persoană de la protecția subsidiară în sensul articolului 2 litera (e) din această directivă, iar articolul 17 din aceasta, care enumeră cauzele de excludere de la protecția subsidiară, nu se referă în niciun caz la beneficiul protecției sau al asistenței din partea unui organism cum este UNRWA.
- 69 Având în vedere aceste observații introductive, trebuie să se considere că instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă a doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 trebuie interpretată în sensul că faptul de a putea „beneficia de [această] directiv[ă]” înseamnă că persoana în cauză este îndreptățită să i se recunoască statutul de refugiat în mod automat sau numai că aceasta intră în domeniul de aplicare *rationae personae* al acestei directive.
- 70 În această privință, trebuie precizat că, pe de o parte, a doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) menționat prevede că, din moment ce sunt îndeplinite condițiile de aplicare prevăzute de aceasta, persoanele în cauză „pot beneficia *ipso facto* de dispozițiile [acestei] directive” și că, pe de altă parte, articolul 1 secțiunea D al doilea paragraf din Convenția de la Geneva prevede că, în aceeași situație, persoanele menționate „bénéficientront de plein droit du régime de cette convention” și, respectiv, în a doua versiune lingvistică originală, „shall *ipso facto* be entitled to the benefits of this Convention”.
- 71 Termenii „pot beneficia *ipso facto* de dispozițiile [acestei] directive” trebuie interpretați în conformitate cu articolul 1 secțiunea D al doilea paragraf din Convenția de la Geneva, și anume ca permițând persoanelor în cauză să beneficieze de „plin drept” de regimul instituit de această convenție și de „avantaje” conferite de aceasta.
- 72 În consecință, dreptul care rezultă din faptul că încetează asistența din partea UNRWA și că ia sfârșit cauza de excludere nu se poate limita numai la posibilitatea persoanei în cauză de a solicita statutul de refugiat în temeiul articolului 2 litera (c) din Directiva 2004/83, această opțiune fiind deja deschisă oricărui resortisant al unei țări terțe sau oricărui apatrid care se află pe teritoriul unuia dintre statele membre.
- 73 Astfel, precizarea care figurează în finalul celei de a doua teze a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din directiva menționată, potrivit căreia persoanele în cauză vor putea „beneficia *ipso facto* de [această] directivă”, ar fi superfluă și nu ar avea efect util dacă nu ar avea alt scop decât să amintească faptul că persoanele care nu mai sunt excluse de la recunoașterea statutului de refugiat în temeiul primei teze a alineatului (1) litera (a) pot beneficia de dispozițiile acestei directive pentru a obține examinarea cererii lor de acordare a statutului de refugiat potrivit articolului 2 litera (c) menționat.
- 74 Pe de altă parte, reiese din textul complet al celei de a doua teze a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 că, odată stabilită definitiv situația persoanelor vizate de dispoziția respectivă, acestora li se poate recunoaște statutul de refugiați dacă, din orice motive, sunt persecutate în sensul articolului 2 litera (c) din această directivă. În schimb, dacă, astfel cum este situația în cauzele în litigiul principal, situația persoanelor interesate nu a fost stabilită, chiar dacă asistența acordată acestora din urmă a încetat din motive independente de voința lor, faptul de a putea, în această situație specifică, să „benefici[eze] *ipso facto* de [această] directivă” are în mod necesar o întindere mai largă decât cea care ar rezulta din simplul fapt de a nu fi excluse de la posibilitatea de a li se recunoaște statutul de refugiat în cazul în care îndeplinesc condițiile prevăzute la același articol 2 litera (c).

- 75 În această privință, este important totuși să se precizeze că, după cum au susținut în mod întemeiat guvernele maghiar și german, faptul de a putea beneficia *ipso facto* de directiva menționată în sensul articolului 12 alineatul (1) litera (a) nu implică un drept necondiționat de a li se recunoaște statutul de refugiat.
- 76 Astfel, desigur, persoana care are dreptul de a beneficia *ipso facto* de Directiva 2004/83 nu trebuie să demonstreze neapărat temeri de a fi persecutată în sensul articolului 2 litera (c) din aceasta, însă trebuie să formuleze totuși, astfel cum au procedat de altfel reclamantii din litigiul principal, o cerere de acordare a statutului de refugiat care trebuie examinată de autoritățile competente ale statului membru responsabil. În cadrul respectivei examinări, acestea trebuie să verifice nu numai dacă solicitantul a primit efectiv asistență din partea UNRWA (a se vedea în această privință Hotărârea Bolbol, citată anterior, punctul 52) și dacă această asistență a încetat, ci și dacă solicitantul în cauză nu se încadrează în sfera de aplicare a uneia sau alteia dintre cauzele de excludere prevăzute la articolul 12 alineatul (1) litera (b) sau la articolul 12 alineatele (2) și (3) din aceeași directivă.
- 77 În plus, trebuie adăugat faptul că articolul 11 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2004/83 coroborat cu articolul 14 alineatul (1) din aceasta trebuie interpretat în sensul că persoana interesată încetează să fie un refugiat în cazul în care este în măsură să se întoarcă în zona de operațiuni a UNRWA, în care își avea reședința obișnuită, întrucât au încetat să existe circumstanțele în temeiul cărora respectiva persoană a fost recunoscută ca refugiat (a se vedea în această privință, prin analogie, Hotărârea din 2 martie 2010, Salahadin Abdulla și alții, C-175/08, C-176/08, C-178/08 și C-179/08, Rep., p. I-1493, punctul 76).
- 78 În cele din urmă, este necesar să se precizeze că interpretarea termenilor „pot beneficia *ipso facto* de dispozițiile directiv[ei]” care reiese din cuprinsul punctelor 70-76 din prezenta hotărâre nu implică, contrar susținerilor mai multor guverne care au prezentat observații Curții în prezenta cauză, o discriminare interzisă de principiul egalității de tratament consacrat la articolul 20 din cartă.
- 79 Dat fiind că solicitanții de azil, care trebuie să aibă temeri bine fondate de a fi persecutați pentru a fi recunoscuți ca refugiați în sensul articolului 2 litera (c) din Directiva 2004/83, se află într-o situație diferită de cea a persoanelor care, precum reclamantii din litigiul principal, primeau asistență din partea UNRWA înainte de a părăsi zona de operațiuni a acesteia și de a formula o cerere de azil într-un stat membru, principiul egalității de tratament nu impune ca aceștia să fie tratați în același mod ca persoanele care, precum reclamantii din litigiul principal, au recurs la asistența menționată.
- 80 În această privință, trebuie subliniat că, având în vedere situația specifică ce caracterizează refugiații palestinieni, statele semnatare ale Convenției de la Geneva au decis în mod deliberat, în anul 1951, să le acorde tratamentul special prevăzut la articolul 1 secțiunea D din această convenție, la care se referă articolul 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83.
- 81 Având în vedere aceste considerații, este necesar să se răspundă la prima întrebare că a doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 trebuie interpretată în sensul că, în cazul în care autoritățile competente ale statului membru responsabil cu examinarea cererii de azil au stabilit că este îndeplinită condiția privind încetarea protecției sau a asistenței din partea UNRWA în privința solicitantului, faptul de a putea „beneficia *ipso facto* de [această] directiv[ă]” implică recunoașterea de către statul membru respectiv a calității de refugiat în sensul articolului 2 litera (c) din directiva menționată și acordarea de plin drept a statutului de refugiat solicitantului menționat, în măsura în care acesta nu intră totuși în domeniul de aplicare al alineatului (1) litera (b) sau al alineatelor (2) și (3) ale acestui articol 12.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 82 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

- 1) **A doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate trebuie interpretată în sensul că încetarea protecției sau a asistenței din partea unui organism sau a unei instituții a Organizației Națiunilor Unite, alta decât Înaltul Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), „din orice motive” vizează de asemenea situația unei persoane care, după ce a recurs efectiv la respectiva protecție sau la respectiva asistență, încetează să beneficieze de aceasta dintr-un motiv dincolo de controlul său și independent de voința sa. Revine autorităților naționale competente din statul membru responsabil cu examinarea cererii de azil formulate de o astfel de persoană sarcina de a verifica, pe baza unei evaluări individuale a cererii, dacă această persoană a fost obligată să părăsească zona de operațiuni a acestui organism sau a acestei instituții, situație care se regăsește atunci când aceasta se afla într-o stare personală de insecuritate gravă și când organismul sau instituția în cauză nu era în măsură să îi asigure, în zona respectivă, condiții de viață conforme misiunii care îi revine organismului menționat sau instituției menționate.**
- 2) **A doua teză a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/83 trebuie interpretată în sensul că, în cazul în care autoritățile competente ale statului membru responsabil cu examinarea cererii de azil au stabilit că este îndeplinită condiția privind încetarea protecției sau a asistenței din partea Agenției ONU de Ajutorare și Construcție pentru Refugiații Palestinieni din Orientul Mijlociu (UNRWA) în privința solicitantului, faptul de a putea „beneficia *ipso facto* de [această] directiv[ă]” implică recunoașterea de către statul membru respectiv a calității de refugiat în sensul articolului 2 litera (c) din directiva menționată și acordarea de plin drept a statutului de refugiat solicitantului menționat, în măsura în care acesta nu intră totuși în domeniul de aplicare al alineatului (1) litera (b) sau al alineatelor (2) și (3) ale acestui articol 12.**

Semnături